Adresas: Vilnius, Vysk. Matulevičaus g-vė 4
Adres: Wilno, ul. Biskupa Matulewicza 4
Redakcja, tel. 79, przyjmuje od godz. 11 do 14-ej.
Administracja, tel. 99, czynna od godz. 9—20 bez przerwy

Rok XV. Nr 8 (499) Czwartek, 11 stycznia 1940 r.

„VILNIAUS KURJERIS"

Cena 15 centów

Prenumerata miesięczna z przesyłką pocztową lub dostawą do domu — 3 lt. 50 cnt. Zagranicą 6 lt.

KURJER WILEŃSKI

W. Brytania rozpocznie energiczniejsze działania wojenne

(Mowa premiera Chamberlaina)

LONDYN. (Elta). We wtorek wieczorem w Mansion House premier **Chamberlain** wygłosił pierwsze przemówienie z serii mów, które mają brytyjscy mężowie stanu wygłosić dla społeczeństwa angielskiego o polityce wojennej rządu. Premier na początku swego przemówienia zaznaczył, iż ciężar, który on dźwigał już w czasie pokoju, był tak ciężki, że zużył siły jego poprzedników, w czasie wojny ciężar ten jeszcze znaczniej wzrósł. Chamberlain następnie przypomniał, iż dążył przed tym do tego, by nie dopuścić do wojny, jego chęć pokoju była tak silna, na ile obecnie po ogłoszeniu wojny **dąży on wszystkimi swoimi myślami i czynami do jednego celu: uczynić wszystko co jest możliwe, by przy współpracy sprzymierzeńców Wielkiej Brytanii Francuzów wojnę zakończyć zwycięstwem.**

Aby to osiągnąć, należy ofiarować wszystkie swoje uczucia osobiste, myśli, odpoczynki i t. d. Premier Chamberlain przyrzekł, iż dopóki będzie spełniał swe obowiązki, aż nie zostanie zakończona wojna, zawsze będzie dążył do tego celu i poniesie całkowitą przypadającą na niego odpowiedzialność. Gdyby nawet powstały jeszcze większe trudności, wszystko uczyni, co będzie musiał uczynić.

Ten nowy rok, który prawdopodobnie w historii świata będzie decydującym, rozpoczął się spokojnie, lecz spokój ten zwiastuje burzę. W powietrzu i na ziemi odbywa się obecnie preludium wielkich zmagań. **Prawdziwa wojna prowadzona jest jedynie na morzu.** Jedynie na morzu można obserwować wyraźnie skutki wojny pierwszych 4-ch miesięcy.

Według premiera Chamberlaina osiągnięte wyniki w żadnym wypadku nie można uznać za znikome. Premier podał tu statystykę strat poniesionych przez Niemców podkreślając, iż **w przeciągu 4 ch miesięcy Niemcy utraciły 228 000 tonażu, który został zatopiony, skonfiskowany względnie uszkodzony.** Wielka ilość statków niemieckich musiała schronić się w obcych portach. Wielka Brytania w tym czasie utraciła statków znacznie mniej, a szczególnie gdy weźmie się pod uwagę ilość skonfiskowanego tonażu nieprzyjaciela.

Codziennie 11 milionów ton floty brytyjskiej pruje wody mórz i oceanów.

Następnie premier Chamberlain podkreślił, iż utrata „Royal Oak", „Courageous" i innych mniejszych jednostek wojennych zupełnie nie wpłynęło i nie skompromitowało panowania Wielkiej Brytanii na morzu. Coraz większy nacisk Wielkiej Brytanii stwarza coraz większe trudności dla Niemiec.

Po wyrażeniu uczuć współczucia Finlandii i Turcji Chamberlain przypomniał, iż rządy W. Brytanii i Francji udzieliły i jeszcze udzielą pomocy ludności Turcji, kt. ucierpiała od trzęsienia ziemi. Ta współpraca francusko-brytyjska w akcji humanitarnej jeszcze raz podkreśla więzy łączące oba kraje w różnych dziedzinach — politycznej, wojskowej, finansowej i ekonomicznej. Premier podkreślił tu swoją wiarę, iż **współpraca francusko-brytyjska w przyszłości jeszcze więcej stanie się ścisła,** tak, że po ukończeniu wojny ani jedna ani druga strona nie pomyśli o jej zerwaniu. Współpraca ta może przynieść jaknajlepsze wyniki, gdyż może ona ułatwić pokojową pracę odbudowy, która będzie rozpoczęta po wojnie. **Współpraca ta musi ogarnąć również inne kraje Europy i całego świata.**

Dalej premier Chamberlain mówiąc o Francji, złożył życzenia premierowi Daladier szybkiego powrotu do zdrowia. Podkreślając decyzję narodu angielskiego prowadzenia wojny aż do zwycięstwa i definitywnego zakończenia kierunku dominującego w polityce Niemiec, Chamberlain wyraził się, iż nie jest pewny, czy w Niemczech rozumieją z jakimi siłami rozpoczęto walkę i czy aby naród niemiecki to zrozumiał, **należałoby rozpocząć wojnę jeszcze straszniejszą niż ona dotychczas była.** Zaznaczając, iż wojna na lądzie obecnie nie jest szczególnie energiczna, premier podkreślił, iż **Wielka Brytania rozpocznie energiczniejsze działania, gdy nadejdzie odpowiedni czas.** Celowi temu podporządkowane są obecnie w Anglii wszystkie siły zgromadzone przy pracy nad zwiększeniem zbrojeń. Z tego powodu w przedsiębiorstwach pracujących jedynie dla ludności cywilnej zmniejszyła się ilość robotników. W związku z coraz większym wzrostem produkcji przemysłowej narodu, bezrobotni powoli otrzymują zatrudnienie. Szczególnie dużo bezrobotnych będzie mogło znaleźć pracę w fabrykach lotniczych. Wielka Brytania będzie musiała złożyć takie same ofiary, jakie składa Francja i Niemcy. Anglicy muszą oszczędzać, kontrolować swój import, wyrzec się niepotrzebnych rzeczy, a gdy nadejdzie tego potrzeba, wprowadzić szerszy system kartkowy. Wszystko to stanowi tylko część metod, które muszą zapewnić zwycięstwo w jak najszybszym czasie.

Kończąc swe przemówienie premier Chamberlain oświadczył, iż wbrew propagandzie niemieckiej sprzymierzeńcy nie mają zamiaru zniszczyć narodu niemieckiego. — Naród niemiecki musi zrozumieć sam, iż dążenia sprzymierzeńców do sprawiedliwego chrześcijańskiego i humanitarnego porządku nie mogą zadowolnić takie gwarancje, które jak doświadczenie wykazało są jedynie frazesami. Zaznaczają, iż rząd niemiecki już oddawna przygotowywał się do zadania gwałtów i, że rząd ten przyznaje się obecnie bez wahania do chęci zniszczenia imperium brytyjskiego, Chamberlain oświadczył, iż naród brytyjski nie posiada takich uczuć nienawiści. Twierdzenie, iż sprzymierzeńcy chcą zniszczyć naród niemiecki są tylko fantastycznymi i kłamliwymi wymysłami odpowiadającymi celom propagandy wewnętrznej w Niemczech. **Naród niemiecki musi zrozumieć, iż odpowiedzialność za przedłużenie wojny i za wszystkie nieszczęścia, które ona w tym roku spowoduje, spada na niego i jego rząd. Stanowisko Niemiec na całym świecie wywołuje wyrazy oburzenia.**

Premier Chamberlain swoje przemówienie zakończył, przypominając ostatnie zwrócenie się prezydenta Roosevelta do papieża i oświadczając, iż **Wielka Brytania całkowicie się zgadza z polityką prezydenta Stanów Zjednoczonych.**

Finlandia będzie walczyć

Ofiary w ludności cywilnej

HELSINKI, (Elta). Prezydent Finlandii we wtorek przyjął przedstawicieli prasy zagranicznej, którym między innymi oświadczył, iż samoloty sowieckie w głębi Finlandii bombardują i ostrzeliwują ludność cywilną. W pierwszym miesiącu wojny bombardowane było około 100 miejscowości, w tym dużo wielkich miast Finlandii. W tym czasie zginęło 234 cywilów, 269 osób cywilnych zostało ciężko, a 210 lekko rannych.

Dalej prezydent zaznaczył, iż naród fiński w ciągu bardzo krótkiego czasu odpowiednio przygotował się do obrony, zaopatruje się w nowe metody walki z najeźdźcą.

Podkreślając udzielanie przez inne kraje pomocy Finlandii, prezydent republiki podkreślił decyzję narodu fińskiego prowadzenia walki w dalszym ciągu.

Komunikat sowiecki stwierdza cofanie się

MOSKWA. (Elta). Sztab armii okręgu leningradzkiego donosi: „W rejonie Uchty odbyło się spotkanie oddziałów piechoty, po którym armia sowiecka cofnęła się o kilka kilometrów na wschód Suomusalmi.

W rejonach Rapola i Petrozawodzka akcja patroli wywiadowczych. W przesmyku karelskim słabe strzelanie artylerii. Złe warunki atmosferyczne uniemożliwiają działanie lotnictwa.

HELSINKI, (Elta). Komunikat wojenny armii finlandzkiej podaje, iż w dniu 9 stycznia na froncie panował spokój. W niektórych miejscowościach była nieznaczna akcja patroli i artylerii.

Hiszpania posyła do Finlandii broń

LONDYN. (Elta). Korespondent „Daily Express" donosi z Rzymu, iż gen. Franco zgodził się wysłać do Finlandii czołgi, armaty i karabiny, które po ukończeniu wojny domowej są dla Hiszpanii niepotrzebne.

Do krajów skandynawskich materiał wojenny transportowany będzie na statkach hiszpańskich.

Posunięcia Włoch—nie bez zgody Niemiec?

LONDYN, (Elta). W związku z rokowaniami Csaky i Ciano w Wenecji pismo „News Chronicle" pisze: „Zdaje się, iż dyplomacja włoska osiąga rezultaty. W każdym razie pobyt Csaky w Rzymie oddznaczył się serdecznością i możemy stwierdzić, ze stosunki włosko-węgierskie są obecnie skonsolidowane. Podczas tych manewrów dyplomatycznych bardzo mało słyszano o Niemczech.

Błędne jednak byłoby mniemanie, że Niemcy nie okazują swego zainteresowania sytuacją na Bałkanach. Posunięcia Włoch, jak się zdaje, odbyły się nie bez wiedzy i zgody Niemiec".

Pomoc Ameryki

WASZYNGTON, (Elta), Prezydent Roosevelt powiadomił, iż prawdopodobnie w przyszłym tygodniu zwróci się do kongresu z propozycją udzielenia pomocy Finlandii. Obecnie prezydent Roosevelt bada sposoby udzielenia dla Finlandii pomocy. Przeprowadza w tym celu rozmowy z ministerstwem spraw zagranicznych, finansów i innymi.

WASZYNGTON, (Elta). Polityczne koła zwracają największą uwagę na 2 projekty udzielenia pomocy Finlandii. Pierwszy projekt przedstawił poseł Dingel, według którego Finlandia mogłaby zakupić w cenie 1 dolara za karabin 10 000 automatycznych karabinów najnowszego typu, niedawno sprowadzonego w armii amerykańskiej.

Według drugiego projektu senatora Browna, Finlandia miałaby otrzymać 60 milionów dolarów pożyczki.

—o:o—

Wyniki narad Hitlera

Kanclerz Hitler powrócił do Berlina. W Londynie przypuszczają, że wynikiem narad Hitlera z dowódcami sił zbrojnych i z dostojnikami partyjnymi Rzeszy jest zacieśnienie przyjaźni z Rosją Sowiecką oraz wzmożenie presji na Węgry. (ht)

Csaki znowu pojedzie do Rzymu

RZYM- (Elta). „Lavoro Pascista" donosi z Budapesztu, iż **węgierski minister spraw zagranicznych Csaki we czwartek wieczorem uda się do Rzymu. W Rzymie spotka się on z włoskim ministrem spraw zagranicznych Ciano, a może też zostanie przyjęty przez Mussoliniego.**

Echa mowy Chamberlaina

Wczorajsza mowa Chamberlaina jest głównym tematem rozmów i komentarzy w całym świecie politycznym.

W Londynie podkreślają, że Wielka Brytania jest zupełnie zdecydowana ponieść największe ciężary wojenne, byle osiągnąć zwycięstwo.

W Stanach Zjednoczonych prasa zamieszcza przemówienie w całości. **„New York Times"** podkreśla zdanie Chamberlaina, że alianci walczą nie z narodem niemieckim, ale z narodowym socjalizmem. Po zniszczeniu „nazizmu" — pokój w Europie będzie możliwy.

W Paryżu przyjęto mowę jak najserdeczniej. Komentuje się, jak najprzychylniej stwierdzenie **pełnej solidarności francusko-brytyjskiej.**

We Włoszech podkreśla się ustęp przemówienia, który mówi, że „**energia całego narodu brytyjskiego** skoncentrowana jest na idei osiągnięcia pełnego zwycięstwa". (ht).

Polska wystawa w Paryżu

W Paryżu pod protektoratem gen. Sikorskiego i dowódcy i czeskiego korpusu we Francji, odbędzie się wystawa sztuki polskiej, czeskiej i słowackiej. Uroczyste otwarcie nastąpi 12 stycznia. (fit).

Odznaczenia amerykańskie dla Litwinów

KOWNO (Elta). Zarząd miasta Nowego Jorku postanowił nadać tytuły obywateli honorowych generalnemu komisarzowi Litwy na wystawie światowej w Nowym Jorku pani M. Avietėnaitė, architektowi pawilonu litewskiego A. Šalkauskas i generalnemu konsulowi Litwy J. Budrys.

Pozatym komisarz generalny otrzymała złoty medal, zaś p. p. Budrys i Šalkauskas — medale srebrne.

13 Litwinów przed sądem w Kłajpedzie.

KŁAJPEDA (Elta). Według „Memeler Dampfboot" specjalny sąd w Kłajpedzie w dniu 4 stycznia rozpatrywał sprawę 13 robotników litewskich, w tym 12 mężczyzn i 1 kobiety, oskarżonych o słuchanie radia z Kowna i innych stacji, po rozpoczęciu się wojny. Oskarżeni skazani zostali na kary od 18 miesięcy ciężkich robót więziennych do jednego roku. Kobieta skazana została na sześć miesięcy zwykłego więzienia.

W Konstantynopolu banki niemieckie i rosyjskie zwijają się

Bułgarska „Zora" donosi z Konstantynopola, że niemieckie i rosyjskie banki oraz towarzystwa handlowe zamykają działalność i przygotowują się do likwidacji. Akcja ta rozpoczęła się po ostatniej wizycie von Papena w Konstantynopolu. Jako powód likwidacji podano, że w obecnej chwili Bliski Wschód nie interesuje tych towarzystw. (r.)

Handel Włoch z Anglią

Redaktor gospodarczy „Daily Heralda" pisze, że Włochy starają się postawić swój handel z Anglią na tym samym poziomie, co przed wojną. W tej sprawie toczą się ważne narady między Londynem a Rzymem. Liczne ograniczenia wwozowe ustanowione przez Anglię podcięły byt wielu przedsiębiorstwom włoskim, których eksport szedł do W. Brytanii. Włochy dążą do zmniejszenia tych ograniczeń oraz starają się o dalsze otrzymywanie węgla kamiennego, który stanowił 50 proc. angielskiego importu do Włoch. (r.).

Spis miedzi we Włoszech

Władze włoskie kazały spisać wszelką miedź, nieużywane naczynia, przedmioty sztuki itd. Spisy należy przedłożyć w ciągu dwu tygodni. Państwo ma prawo w każdej chwili wykupić te przedmioty od obywateli na cele produkcji wojennej. (r.)

Interwencja posła włoskiego w Berlinie

w sprawie wstrzymania transportu broni i samolotów dla Finlandii

Agencja „Reutera" przynosi następującą sensacyjną wiadomość z Berlina:

Generalny konsul włoski w Berlinie interweniował wczoraj w ministerstwie Spraw Zagranicznych Rzeszy, z zapytaniem dlaczego wstrzymany został dalszy transport samolotów włoskich i broni, przeznaczonych dla Finlandii.

Reprezentant Włoch domagał się albo dalszego transportu do Szwecji, albo odtransportowania tych samolotów i broni z powrotem do granicy włoskiej. (c)

MANEWRY ZIMOWE

Front zachodni w dalszym ciągu ogranicza się do działań lokalnych. Żadna strona nie może się poszczycić zdobyciem choćby jednego metra. Mimo to trudno powiedzieć, że na zachodzie bez zmian. Zmiany zachodzą nieustannie, poczynając od personalnych, a kończąc na ruchach manewrowych.

Od kilku dni prasa europejska dyskutuje na temat ustąpienia angielskiego ministra wojny Hoare Belisha. Wszyscy wskazują, że dymisja nastąpiła na skutek różnicy zdań między ministrem wojny a premierem. Nikt jednak nie może ustalić dokładnie na czym ta różnica polegała. Czy minister wojny nie przygotował należycie kadr? Czy istotnie przeciwstawiał się zaostrzeniu kursu antysowieckiego, czy kwestionował wysłanie specjalnej ekspedycji na Bliski Wschód? Jedni twierdzą, że starzy generałowie protestowali gwałtownie przeciwko nieustannemu odmładzaniu armii, inni dodają, że nawet pochodzenie ministra wojny odegrało pewną rolę w dymisji.

Jeżeli prasa do dziś dnia nie odsłoniła wszystkich powodów, to po świętach, gdy parlament angielski przystąpi do obrad, zostaną prawdopodobnie odsłonięte kulisy tej dymisji. Dyskusja w parlamencie angielskim pozwala na rozejrzenie się w sytuacji, a prasa angielska ma możność bez ograniczeń korzystać ze stenogramu matki parlamentów.

Rozszerzenie akcji antysowieckiej rządu angielskiego daje się odczuwać choćby z propagandy radiowej. Rozgłośnia angielska wyraźnie opowiada się po stronie rządu fińskiego przeciwko Sowietom, przyczym ataki noszą już charakter personalny i dotykają największej świętości państwa Sowieckiego. Ten zwrot dowodzi, że rząd angielski zamierza jeśli nie rzucić, to w każdym razie przyjąć wyzwanie.

Ostatnie posunięcie rządu angielskiego pociągnąć może kontrakcję rządu sowieckiego wraz z rządem niemieckim. Już w chwili obecnej mówi się nieustannie, że rząd III-ej Rzeszy nie będzie się przyglądał obojętnie przeistoczeniu Szwecji w bazę działań angielskich. Pomoc udzielana przez Szwecję Finlandii nosi wprawdzie dotychczas charakter humanitarny, jednakże z terytorium szwedzkiego wyjeżdżają ochotnicy na front fiński, a prasa niemiecka twierdzi, że samoloty angielskie użyczone Finlandii przelatują przez Szwecję, a są tam nawet i montowane. Ataki prasy niemieckiej przeciwko Szwecji są coraz ostrzejsze, a jest to ogień huraganowy stanowiący zwykle przygotowanie do szturmu.

Przygotowaniom na północy towarzyszą jednocześnie działania na południu. Prasa niemiecka alarmuje, że gen. Weygand wyekwipował całkowicie armię na Bliskim Wschodzie. Na terytorium Syrii ma powstać armia złożona z dwuch milionów ludzi, przyczym rzekomo Turcja ma dostarczyć 400.000 żołnierzy, Persya 350.000 żołnierzy. Armia ta miałaby rzekomo rozpocząć działania przeciwko Rosji Sowieckiej i wkroczyć na Kaukaz.

Trudno w tej chwili sprawdzić, ile prawdy zawiera ta wiadomość. Czy informacje te nie mają służyć jedynie jako środek agitacyjny do mocniejszego zaciśnienia stosunków niemiecko sowieckich i solidarniejszego działania na zewnątrz. W każdym razie stwierdzić jednak należy, że współdziałanie Turcji z Anglią i Francją wzmacnia się, że rozpoczęła się również ożywiona działalność państwa angorskiego na Bałkanach.

Są to oczywiście przygotowania zimowe do kampanii wiosennej, do akcji, która rozegrać się może w marcu lub kwietniu. Działaniom tym nie przygląda się obojętnie Italia. Prasa włoska podkreśla na każdym kroku, że parcie sowieckie na Bałkany spotka się ze sprzeciwem Włoch, a z racji wizyty ministra spraw zagranicznych Węgier we Włoszech, publicysta Gayda dał wyraz nastrojom antysowieckim.

W ciągu ostatnich tygodni odbywają się więc ruchome manewry, przygotowania do gry, która rozpocznie się na większą skalę dopiero na wiosnę. Liczba partnerów rozszerzy się, a z wyrazów sympatii Stanów Zjednoczonych dla Finlandii sądzić należy, że w dość bliskim czasie, przybędą uczestnicy nawet i drugiej półkuli.

Teren wojny ulegnie rozszerzeniu. Reflektory niemieckie, rzucone na Szwecję, oświetlają całkowicie los neutralnych. Manewry trwać będą i przyjmą coraz sensacyjniejszy charakter w ciągu najbliższych tygodni.

W. Kibartowski.

Projekt repatriacji Litwinów

„XX Amžius" zamieszcza wywiad z prezesem Tow. Pomocy Litwinom zagranicą, adw. Skipitisem na temat uchodź ów, emigracji i repatriacji Litwinów.

Adw. Skipitis oświadczył, że uchodźcy Litwini w Wileńszczyźnie powinniby w kraju wileńskim pozostać nadal. W kraju wileńskim i w samym Wilnie, gdzie się obecnie odbywa praca nad przekształceniem kraju i inkorporacją go do Państwa Litewskiego, uchodźcy ci są bardzo potrzebni, gdyż dobrze znają miejscowe warunki. Należy więc im dopomóc do urządzenia się w Wilnie i kraju wileńskim. Ze swej strony Tow. Pomocy Litwinom zagranicą będzie dokładało wszelkich wysiłków w tym kierunku. W opłakanej sytuacji znaleźli się Litwini z b. Państwa Polskiego i Warszawy. Było ich tam ponad 3.000. **Dokładać się będzie wysiłków w kierunku przyciągnięcia Litwinów z Warszawy do Litwy. Należy też przygotowywać wśród Litwinów St. Zjedn. Am. Półn. opinię, że winni oni powrócić do Litwy.** W Litwie należy stworzyć popieraną przez Państwo spółkę akcyjną, która się zajęła urządzaniem repatriantów. (N

—o:o—

Uczniowie z Wilna u P. Prezydenta

KOWNO. (Elta). W dniu 9 stycznia przybyła grupa uczniów szkół powszechnych z Wilna celem złożenia życzeń noworocznych P. Prezydentowi Republiki i ministrowi oświaty.

Przy składaniu życzeń P. Prezydentowi uczniowie wręczyli mu obraz Matki Boskiej Ostrobramskiej z odpowiednim napisem, a ministrowi oświaty wręczyli bukiet palm wileńskich oraz wazę wyrobu litewskiego. W podróży do Kowna uczni odprowadzili naucz. Ancewičiene i insp. Papečkys.

Finanse III Rzeszy

Jesteśmy w przededniu nowego rozdziału Wojny Światowej. Lada dzień rozpocznie się oddawna zapowiadana wielka ofenzywa na Zachodzie. Jak się przedstawia siła finansowa jednej ze stron walczących? Artykuł p. Markuna w „Siegodnia" daje odpowiedź na te pytanie.

Wojnę w r. 1914 Niemcy Cesarskie rozpoczęły z zapasem złota w wysokości 3 miliardów marek. Ale Niemcy Cesarskie nie liczyły na długotrwałe trudności gospodarcze i dla tego nie posiadały, ani określonego planu gospodarczego, ani określonego planu finansowego. Na początku wojny obecnej Niemcy posiadały zaledwie 60 milionów w złocie, ale zato wszechstronnie i szczegółowo opracowany plan gospodarczo - strategicznej sytuacji Europy.

Rzeczywistość wskazuje jednak, że nawet w normalnych warunkach ekonomicznych, rozwój gospodarczy nie daje się wzupełności przywidzieć. Tym bardziej jest rzeczą trudną przewidywać cośkolwiek w warunkach bytu wojennego. Jednakże trzeba przyznać, że dokładne przestudiowanie zarówno własnych sił gospodarczych, jak i cudzych daje możność prędszej orientacji i szybszego wykonania planów. Największe autorytety gospodarczego życia Niemiec i nauki niemieckiej zostały przyciągnięte do opracowywania planów gospodarczej mobilizacji Niemiec, **mobilizacji niemniej starannej, niż mobilizacja wojskowa.**

Jak wysoki był i jest dochód narodowy Niemiec?

Według danych oficjalnych „dochód narodowy" Niemiec wynosił w r. 1938 (łącznie z Austrią i Sudetami) 88 milionów marek t.j. 1,408 marek na głowę. W związku z tym podatki na rok bieżący zostały obliczone w wysokości 24 miliardów marek, zamiast 18 miliardów w roku ub. i 7 miliardów w latach 1932 — 1933. Podatki wynoszą więc obecnie 30 proc. dochodu, podczas kiedy w 1914 wynosiły 9 proc. dochodu Rzeszy.

Byłoby jednak błędem myśleć, że pozostałymi 70 proc. dochodu narodowego, posiadacze mogą rozporządzać dowolnie. Niemiły jak i wszystkie inne kraje wojujące, nie mogą pokryć swoich wydatków wojennych przy pomocy jedynie tylko znacznie zwiększonych podatków. **Wydatki wojenne wymagają znacznie większego upaństwowienia dochodu narodowego.**

Mobilizacja środków finansowych w okresie wojennym chadza rozmaitymi drogami. Prym trzymają jednak zawsze pożyczki wewnętrzne.

Według danych szwajcarskich zadłużenie państwa w Niemczech wynosi 70 miliardów marek. Dla porównania warto przypomnieć, że liczba pożyczek udzielonych przez Stany Zjednoczone aliantom w okresie Wojny Światowej wynosiła 40 miliardów marek.

Większa cześć wolnych kapitałów niemieckich kas oszczędnościowych, tow. ubezpieczeniowych i częściowo banków handlowych została już zastąpiona przez obligacje pożyczek państwowych. **Dalsza realizacja pożyczek związana jest tedy z dopływem nowych kapitałów do kas oszczędnościowych, ubezpieczeniowych i kredytowych.**

W związku z tą sytuacją na rynku wewnętrznym, bo owym hasłem obecnej wojennej gospodarki niemieckiej jest ha to oszczędzania i ekonomii w wydatkach, hasło zresztą wspólne w całej Europie. **Tą drogą można osiągnąć bowiem pewną stabilizację cen.**

Rzesza zamierza zaciągnąć w r. 1940 nową pożyczkę wewnętrzną w wysokości 10 miliardów marek. Według obliczeń amerykańskich, łącznie z awansami na podatki, wydatkami samorządów, świadczeniami socjalnymi, wysokość udziału państwa w niemieckim dochodzie narodowym wynosi 46 proc. Jeżeli się jednak bierze pod uwagę wysoką produkcyjność gospodarstwa niemieckiego, ilość ludzi zatrudnionych i wielką karność społeczeństwa niemieckiego, to możliwości niemieckich finansowych Rzeszy, nawet przy tak wielkim wyzyskaniu zasobów, nie należy uważać za wyczerpane.

Nieco inaczej przedstawia się sprawa z rynkami zagranicznymi. Wprawdzie zagranicą wbrew rozpowszechnionym przesądom można płacić nawet w okresie wojennym, nie tylko złotem, ale i towarami (eksport niemiecki w r. 1938 przewyższał 5 miliardów marek), działają tutaj jednak i inne hamulce. Punkt ciężkości trudności niemieckich w tej dziedzinie leży nie w braku złota, czy dolarów, ale w blokadzie morskich dróg, która pozbawiła Rzesze według „Deutsche Volkswirtschaft" 56 proc. możliwości importowych i 46 proc. możliwości eksportowych.

Junkers 87

Moskiewskie „Izwiestja" za belgijskim czasopismem lotniczym „Echo de l'air" zamieszcza artykuł, w którym poddaje analizie zalety bombowca niemieckiego Junkers 87, które po raz pierwszy ujawniły się podczas wojny w Polsce.

„Podczas kampanii w Polsce— pisze organ belgijski — był czynny po stronie niemieckiej pewien typ aeroplanu niemieckiego, który zwrócił na siebie uwagę sfer wojskowych całego świata. Tym aeroplanem był pikujący bombowiec Junkers 87.

Junkers 87 spełniał wszystkie nakreślone zadania. 500-kilowe bomby, rzucane przezeń, siały straszliwe zniszczenie. Lej wytworzony przez jedną taką bombę uniemożliwiał całkowicie dalszą komunikację nawet na betonowej szosie. Wybuch takiej bomby w pobliżu pociągu opancerzonego był dostateczny, ażeby wykoleić cały skład pociągu i t. d.

Junkers 87 mógł startować i lądować nawet na bardzo improwizowanych lotniskach. Wielka również była odporność tego bombowca na wszelkiego typu uszkodzenia. Zdarzały się nawet wypadki, że pomimo przebicia baku z benzyną samolot J. 87 nie przerywał normalnego lotu.

Protektorat w Warszawie

„Journal des Débats" donosi, **że Hitler nie utworzy, jak poprzednio zamierzał, państwa niepodległego z części okupowanych terytoriów polskich.**

Prasa holenderska donosi o zamiarze rządu niemieckiego utworzenia protektoratu w Warszawie na wzór Czech i Moraw, zależnego ściśle od Rzeszy.

Wiadomość tę potwierdzają w Londynie, gdzie jako dowód na to, że Polska w myśl projektów Hitlera będzie całkowicie uzależniona od Niemiec, podaje się fakt, że wszystkie szkoły polskie są nieczynne w Warszawie, natomiast otwarto tam 17 szkół niemieckich.

(Szt.)

Porozumienie między Litwą i Niemcami
w sprawie celnej

BERLIN. (Elta). Wczoraj podpisane zostało w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Niemiec porozumienie między Litwą i Niemcami w sprawie prawnej pomocy w dziedzinie celnej. Porozumienie to ze strony litewskiej podpisał przewodniczący delegacji dr Sakalauskas, a ze strony niemieckiej przewodniczący Martijus. Na podstawie tego porozumienia unormowana zostanie sytuacja celna Litwy w wolnej strefie w Kłajpedzie. Porozumienie to przewiduje wzajemną pomoc prawną w dziedzinie celnej i w granicach czynności urzędu celnego Litwy. Wzajemna pomoc może posiadać specjalne znaczenie dla walki z kontrabandą. Po podpisaniu tego porozumienia nie ma już żadnych przeszkód na utworzenie wolnej strefy litewskiej. Działalność urzędów celnych prawdopodobnie rozpocznie się już w dniu 15 stycznia.

Jak odpowiedzialne koła informują, rokowania prowadzone były w duchu przyjaznym. Mimo, iż podczas poprzednich rokowań powstało szereg trudności, obecnie szybko zostało osiągnięte porozumienie możliwe do przyjęcia dla obu stron. Po podpisaniu porozumienia członkowie obu delegacyj udali się na obiad do pełnomocnego ministra Litwy (posła Skirpy, w gmachu poselstwa. Delegacja litewska jeszcze w tym samym dniu wyjechała z Berlina.

Kampania niemiecka w Polsce

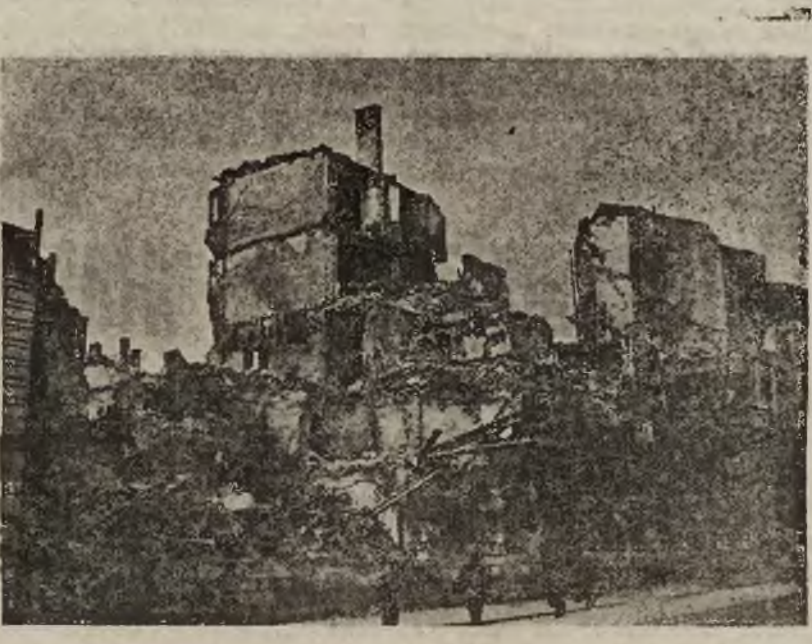
(Ciąg dalszy)

Działanie w Galicji i nad Bugiem

W Galicji armia von Lista posuwała się szybko naprzód. 12.IX zbliżyła się do Przemyśla, zajęła Sambor i czołowymi elementami zjawiła się pod Lwowem. 14.IX przecięte zostało połączenie kolejowe między Lublinem a Lwowem w Tomaszowie i Rawie Ruskiej. Nazajutrz padł ufortyfikowany Przemyśl a niemieckie straże przednie osiągnęły Włodzimierz Wołyński. W dniu 16 go września Lwów był już otoczony z trzech stron.

B. min. spraw wojskowych gen. Sosnkowski, który w pierwszych dniach wojny nie pełnił żadnej funkcji kierowniczej, wysłany został o kilka dni wcześniej w celu zorganizowania obrony Galicji wschodniej. Przybył niestety zapóźno. Gen. Sosnkowski wraz z kilkoma oficerami wydostał się ze Lwowa w bezpieczne miejsce, po przebyciu 200 klm zajętych przez Sowiety i Niemcy.

Podczas gdy te decydujące działania toczyły się w centrum i płd. Polski zmotoryzowane oddziały niemieckie operowały w dolinie Bugu. Manewrujące z północy oddziały niemieckie osiągnęły w dniu 14.IX Brześć n/B, w którym Polacy wysadzili w powietrze część fortów. W tymże dniu nastąpiło połączenie we Włodawie nad Bugiem z oddziałami ciągnącemi z południa. Nad Wisłą padł Dęblin a Warszawa została kompletnie otoczona.

Gmach Min. Spraw Wewnętrznych w Warszawie po zbombardowaniu.

Koniec kampanii

Niedobitki armii polskiej walczyły jeszcze w okolicy Suwałk i Augustowa. Jedna z dywizyj, którą otoczono pod Ostrowią Maz. musiała złożyć broń. Dnia 13.IX padł Ossowiec. Gdynia broniona przez jedną dywizję została wzięta w dniu 14-go. Ostatnim pomysłem polskiego Nacz. Dowództwa w tym tragicznym dniu była obrona nad Dniestrem, koło Kołomyi opierając się o granicę rumuńską. Pomysł ten, niestety nie mógł być zrealizowany, za mało było wojska do dyspozycji.

W dniu 16-go września kilka lepszych nowin dotarło do naczel-

Aktualne sprawy

Burmistrz m. Wilna p. K. Staszys podejmował w dniu 9 bm. dziennikarzy wileńskich składając jednocześnie oświadczenie, dotyczące zagadnień miejskich, które w streszczeniu podajemy.

Chodzi mi jako gospodarzowi miasta o to, by wygląd samego miasta i jego duch odpowiadały duchowi naszych bohaterów Gedymina, Witolda i pragnieniom całego narodu litewskiego. Przestrzegając tej zasady i mając dobro mieszkańców miejscowych na względzie, zacząłem gospodarzyć w odwiecznej stolicy narodu litewskiego. Niewątpliwie mało dałoby się zrobić, gdyby pracy mojej i całego samorządu nie popierały szerokie warstwy społeczeństwa i Rząd.

Już p. o. burmistrza p. M. Kamińskis rozpoczął

reorganizację samorządu.

Wypada mi tę pracę skończyć, zreorganizować wszystkie dawne wydziały i przystosować całą działalność samorządu do ustaw o samorządzie miejscowym i innych ustaw litewskich jak również do ustalonego w samorządach trybu. Jak wszędzie tak też i w magistracie dawni gospodarze nadmiernie rozbudowali etaty pracowników. Po zreorganizowaniu wydziałów **zmniejszy się w nich znacznie liczba etatów.** Praca, którą wykonywało kilkunastu ludzi, w wielu wydziałach będzie nie gorzej wykonywana przez kilku ludzi. Przy reorganizacji samorządu przestrzega się zasady, by praca była szybko i dobrze wykonana i żeby obsługa była dla mieszkańców miasta dostępna.

Całkowicie zlikwidowane zostały dawne wydziały ogólny i administracyjny, w których pracowało ponad 100 osób. Na ich miejsce do wykonywania tych samych funkcji zorganizowany został sekretariat złożony z kilku osób.

Bez powiększania liczby etatów, a może nawet przy zmniejszeniu ich stworzono z jednego wydziału zdrowia i opieki społecznej dwa: zdrowia i opieki społecznej. Z wydziału technicznego utworzono wydział budowlany. Dawny wydział aprowizacyjny przyłączony został do wydziału gospodarczego.

Stworzono przedsiębiorstwo autobusowe i Bank Miejski, zaś lombard Miejski przekształcony został na nowych zasadach. Wszystkie zreorganizowane czy stworzone wydziały i instytucje musiały ułożyć nowe projekty etatów, które specjalna komisja rozważyła, a następnie je przejrzałem i przyjąłem. **Etaty niemal wszystkich wydziałów zostały przesłane do zatwierdzenia p. Ministra Spraw Wewnętrznych.**

Przy likwidacji wydziałów i zmniejszaniu ich etatów wypada

zwolnić sporo dawnych pracowników.

Przy wyznaczaniu nowych pracowników przestrzegano zasady, by nie ucierpiały interesy i honor narodu litewskiego i by praca w szybkim tempie posuwała się naprzód. **Wszyscy dawni, a pracujący obecnie w dalszym ciągu pracownicy są teraz uważani za nieetatowych.**

Troszczyć się wypada też o

wygląd miasta.

Podpisałem już kilka rozporządzeń w sprawie rozklejania ogłoszeń o handlu i t. d. Zmieniłem nazwy wszystkich ulic, opracowane przez Instytut Lituanistyki. Dotychczas już **umieszczono nowe nazwy około 20 ulic. Umocowywanie tabliczek na wszystkich ulicach potrwa około 2-ch miesięcy.**

Sytuacja finansowa

m. Wilna jest obecnie bardzo ciężka. Na szpitale, zakłady Opieki Społecznej i bezrobotnych wydaje się co miesiąc około 1 miliona litów, zaś dochody, które narazie składają się z dochodów przedsiębiorstw miejskich i niektórych opłat pokrywają jedynie część stałych wydatków. W poszukiwaniu nowych źródeł dochodu pragnie się wprowadzić **opłatę od przywożonych do miasta ładunków.**

Podatek mieszkaniowy

projektowany jest w wysokości od 4—10% (dotychczas od 8—12%), przyczym **mieszkania, których komorne nie przewyższa 25 litów miesięcznie mają być od podatku tego zwolnione.**

Samorząd szuka dochodów nie tylko w drodze podatkowej, lecz również zakładając przedsiębiorstwa. Obecnie miasto potrzebuje pożyczki nietylko dla uzupełnienia kapitałów banku miejskiego i lombardu, które to instytucje są ludności miasta bardzo potrzebne, lecz również dla ogólnych potrzeb samorządowych, zanim zaczną wpływać normalnie podatki i inne dochody. Sprawa pożyczki nie została jeszcze ostatecznie rozstrzygnięta.

Miasto ma obecnie 4 szpitale z prawie blisko 700 łóżkami. Prawie wszystkie miejsca w szpitalu są zapełnione. Wiele kłopotów sprawia miastu około 300 chorych psychicznie, pozostałych z czasów polskich. Chorzy ci są obecnie rozmieszczeni na prowincjach u rolników w gminach olkienickiej i rudziskiej. Ze względu na to wszystko **zachodzi potrzeba budowy nowego szpitala conajmniej na 1.000 łóżek.**

Bardzo aktualną sprawą jest

utrzymanie czystości

wśród mieszkańców miasta. W mieście łaźnie są w bardzo złym stanie. Z powodu braku łaźni znaczna część ludności znosi różne pasożyty. U większości uczniów szkół powszechnych znaleziono insekty. Samorząd utrzymuje 3 ośrodki zdrowia główne profilaktyczne. W wydziale sanitarnym pracuje 3 lekarzy i 6 kontrolerów. Nadzór lekarski nad szkołami powierzono trzem lekarzom i 3 siostrom. Ogółem w służbie sanitarnej m. Wilna znajduje się około 500 medyków, (lekarzy, sióstr miłosierdzia, sanitariuszy itp.).

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych

w Wilnie wynosi 13.000 osób. Po przekształceniu giełdy pracy rozpocznie się wkrótce **przerejestrowywanie bezrobotnych.** Spodziewać się należy, że conajmniej 4-ta część figurujących obecnie w spisach bezrobotnych odpadnie. Obecnie przy robotach publicznych pracuje 6.000 bezrobotnych. Ułożony został plan robót publicznych na r. 1940.

W Wilnie jest 46 szkół powszechnych z przeszło 12.000 uczniów. **Liczba szkół zostanie powiększona** do 64. Większość uczniów jest bardzo niezamożna. Sam rząd w miarę możności przychodzi im z pomocą. W związku z wychowaniem kulturalnym wyświetlane będą dla uczniów kulturalne filmy, urządzane choinki i przedstawienia.

Muzeum miejskie liczy obecnie około 300 eksponatów. Poza muzeum wymienić należy ogród zoologiczny (około 100 zwierząt i ptaków), ogród botaniczny i muzeum pedagogiczne.

Jeżeli chodzi o **sprawy wodociągów i kanalizacji** miasto zaopatruje się w wodę z 22 artezyjskich studni, o głębokości do 100 metrów. Dostarczają one na dobę 5.800 metrów sześciennych wody. **Uintensywnia się budowę nowych studni i remont dawnych.** Miejska sieć kanalizacji wynosi 108 km., zaś wodociagów 100 km. W roku bież. przewidziana jest rozbudowa kanalizacji (9,5 km) i wodociągów (około 10 km).

Samorząd zakupił 10 autobusów, zaś 20 autobusów dzierżawi. **Obecnie kursuje tylko 26 autobusów,** zaś inne trzymane są w rezerwie. W przyszłości dla wygody publiczności **autobusy na głównych liniach mają kursować co 3—4 minuty, zaś na drugorzędnych co 5—6 minut.** Na szoferów, konduktorów i monterów przyjęto obecnie około 90 miejscowych ludzi.

...nego dowództwa, a mianowicie, że Niemcy zostali pobici pod Lwowem oraz że oddziałom zmotoryzowanym zabrakło benzyny, lecz 17.IX wojska sowieckie wkroczyły na terytorium Polski. W tymże dniu Rząd Polski przekroczył granicę Rumunii.

Naczelne dowództwo nie miało żadnego kontaktu z walczącymi jeszcze oddziałami polskiemi. W nocy z 17-go na 18-ty naczelne dowództwo wraz z oddziałem w liczbie 0 tys. ludzi przekroczyło granicę rumuńską. W tymże dniu radio niemieckie ogłosiło **o zniknięciu** rządu polskiego i okrążenia wojsk gen. Kutrzeby między Bzurą a Wisłą.

Opór tych oddziałów trwał do dnia 20-go września. Niemcy zagarnęli 105 tys. jeńców, 320 armat. W Galicji po zażartych walkach pomiędzy Sanokiem a Tomaszowem wzięto do niewoli 60 tys. jeńców i 130 armat. Główny Sztab niemiecki uważał kampanię za skończoną. Front niemiecki ciągnął się od Lwowa przez Włodzimierz Wołyński, Brześć Lit. do Białegostoku.

KAPITULACJA WARSZAWY

Należało teraz oczyścić teren od kilku grup partyzanckich, których opór nie mógł wywrzeć na dalsze losy wojny żadnego wpływu. Warszawa, Modlin i półwysep Helski broniły się jeszcze przez kilka dni. Mimo pewności, że wojna była skończona, pomimo nieprzerwanych nalotów i bombardowania przez ciężką artylerię, mimo rozpadania się gmachów, ataków na szpitale i ogromnych strat z pośród ludności cywilnej—bohaterski opór Warszawy trwał jeszcze z górą tydzień czasu. 26.IX brak amunicji i żywności, zniszczenie filtrów zmusiły do starania się o zawieszenie broni w celu omówienia warunków kapitulacji. (*D. c. n.*) S.

Otwarcie Uniwersytetu wileńskiego 16 lutego

Uroczyste otwarcie Uniwersytetu wileńskiego jest przewidziane na dzień 16 bm.

—o:o—

W sprawie wywiezionych i poszukiwanych

W wydziale społecznym pełnomocnika Rządu, złożono do dnia 8 stycznia rb. ponad 1250 podań w sprawie wywiezionych i poszukiwanych osób. Sądząc ze złożonych podań znajduje się w ZSSR ponad 500 osób cywilnych zatrzymanych i wywiezionych, zaś w Niemczech około 600 osób. Pozatym poszukuje się około 150 osób, których miejsce pobytu jest nieznane.

Podania w sprawie aresztowanych czy poszukiwanych składa się na imię Pełnomocnika Rządu (gmach rządowy, ul. św. Magdaleny 2, pokój 66). Do podania dołącza się metrykę chrztu i zaświadczenie stałego miejsca zamieszkania. Zaświadczenia takie uzyskuje się w samorządzie miejskim lub gminie. Podania tego rodzaju opłacie stemplowej nie podlegają. (N)

—o:o—

Wyciągi paszportowe mogą być poświadczane notarialnie

W związku z akcją wydawania paszportów codziennie do biura meldunkowego zgłasza się po 500—600 interesantów, za biegających o wyciągi z ksiąg meldunkowych. Magistrat przeciętnie załatwia około 200 interesantów. Reszta otrzymuje kartki z numerkami na dni następne. Kartki wydawane są na przeciąg 3 najbliższych dni.

Warto tu podać do wiadomości zainteresowanych, że miarodajne wyciągi z ksiąg meldunkowych, można uzyskać znacznie szybciej i z mniejszym nakładem fatygi. Wyciąg z ksiąg można zrobić samemu, następnie musi on być poświadczony notarialnie. (x)

Kuratorzy mienia niezarejestrowanych organizacyj

W tych dniach naczelnik powiatu wileńskiego wyznaczył specjalnych kuratorów, którzy zaopiekują się mieniem niezarejestrowanych organizacyj.

Jak wiadomo bowiem wszystkie czynne w kraju wileńskim organizacje musiały się zarejestrować w wyznaczonym terminie w Min. Spraw Wewnętrznych, przystosowując się do obowiązujących w Litwie ustaw. Kuratorzy będą się opiekowali mieniem niezarejestrowanych organizacyj zanim się w ogóle nie wyjaśni kwestia, czy organizacjom tym wolno będzie w przyszłości działać. (N).

Wilno w okowach mrozu

Od dziesięciu lat, od pamiętnej zimy 1928/29, nie notowano w Wilnie tak silnego natężenia mrozu. W godzinach wczesnych nad ranem termometr wskazuje niewiele powyżej 40 stopni mrozu. Pustoszeją ulice miasta. Kroki przechodniów skrzypią na zmarzniętym śniegu. Dorożkarze biją zmarzniętymi rękoma i idą na kieliszek wódki do obok położonej najbliższej knajpki.

Tematem rozmów znajomych w kawiarniach i cukierniach przestały być zwykłe w czasach obecnych plotki i rozważania co przyniesie najbliższa przyszłość. Ich miejsce zajęły opowiadania o mrozach i syberyjskich zamieciach.

Bo w tym czasie, gdy w południe termometry na ulicach miasta wykazują 30 stopni poniżej zera, najwięcej ludzi garnie się do miejsc publicznych. W cukierniach nie można znaleźć stolika.

Najgorzej odbija się mróz na ludziach, którzy muszą stać na ulicy: na przekupniach, **właścicielach kramików, stoisk i kiosków ulicznych.** Tu nie pomogą już zwykłe garnki z węglem, gdy zimny wiatr przyłącza się do mrozu. Czyby władze miejskie, jak dawnymi laty, w czasie wielkich mrozów nie pomyślały o rozpalaniu ognisk na najbardziej uczęszczanych szlakach i na rynkach?

Jak utrzymują ze sfer naukowych, **fala zimnego powietrza, idąca z północnego wschodu nie osiągnęła jeszcze swego maksimum** i w najbliższym czasie należy się spodziewać jeszcze nasilenia mrozu. (z)

W ciągu ub. dwóch dni pogotowie ratunkowe udzieliło fachowej rady i pierwszej pomocy wielu wilnianom z odmrożonymi uszami, nosami, rękami i nogami. Wczoraj wieczorem do ambulatorium pogotowia ratunkowego dostarczono pięciu Żydów z pod Ejszyszek, którzy ulegli odmrożeniom kończyn. Miejscowy wieśniak znalazł ich w polu, przywiózł do swego domu i przez dwa dni kurował.

Ofiary mrozu przewieziono do szpitala. W niektórych wypadkach zachodzi konieczność amputowania rąk i nóg.

Bramy muszą być otwarte do g. 10 wiecz.

Szef bezpieczeństwa m. Wilna wydał zarządzenie, że nie wolno zamykać bram przed godziną 10-tą wieczór.

Dozorcy domów, którzy będą zamykać bramy przed 10 wieczór nie mają prawa zwracać się z prośbą o napiwki.

Sowiety chcą połączyć Bałtyk z morzem Czarnym

LONDYN. (Elta). Korespondent „News Chronicle" donosi z Moskwy o prowadzonych robotach nad połączeniem morza Bałtyckiego z Morzem Czarnym drogą wielkich rzek. Rozpoczęta została budowa wielkiego kanału, który będzie łączył rzeki Bug i Prypeć z Dnieprem i Morzem Czarnym. Ukończenie budowy kanału przewidziane jest na miesiąc kwiecień roku bieżącego.

SZPILKI

Internowani w Litwie zwrócili się do jednego z polskich literatów z prośbą, by im urządził szopkę. Ten odpowiedział:

— Zostawcie panowie, my tu tak i tak wszyscy niezłą szopę odstawiamy... **As.**

Z sali Koncertowej

W ubiegłą sobotę odbył się w sali teatru „Lutnia" koncert chóru robotniczego fabryki kowieńskiej „Akc. B-vės Kauno Audiniai". Chór ten prowadzony jest przez prof. N. Martinonisa, wybitnego działacza muzycznego, dyrektora i profesora państwowego konserwatorium muzycznego w Kownie. Prof. Martinonis jest bezprzecznie jedną z ciekawszych osobistości świata muzycznego Litwy. Wykształcony w Moskwie, spędził tam lata swojej wczesnej młodości. Później brał czynny udział w Filharmonii Warszawskiej, wreszcie osiadł w Kownie, gdzie od lat pracuje nad organizowaniem życia muzycznego w kraju. Prof. Martinonis jest bodaj najwybitniejszym chóralistą Litwy. Prowadzi szereg chórów kowieńskich i cieszy się ogromną popularnością wśród licznych rzesz śpiewaczych szczególnie przez to, że wnosi najszczerszy entuzjazm do sztuki, wysokie kwalifikacje muzyczne i zapał, który udziela się wszystkim śpiewakom, czynnym pod jego kierunkiem.

Znając sylwetkę prof. Martinonisa z zaciekawieniem oczekiwaliśmy występu chóru robotniczego. Tego rodzaju chóry szczególnie są trudne do zorganizowania, gdyż ciężka i wyczerpująca praca fizyczna robotnika stoi nieraz na przeszkodzie w wykonywaniu obowiązków nadliczbowych, jaką jest praca w chórze. Mimo to, jak wykazuje doświadczenie, właśnie chóry robotnicze pracują najlepiej i wykazują stuprocentową obowiązkowość.

Chór, który słyszeliśmy w sobotę, przedstawia się pod względem artystycznym bardzo dobrze. Jest należycie ześpiewany, ustosunkowanie poszczególnych głosów jest dobre, technika śpiewacza stoi również na odpowiednim poziomie. Wykonywane w pierwszej części opracowania pieśni ludowych litewskich Šymkausa, Banaitisa, Adomavičiusa i in. miały należyty oddźwięk wśród publiczności. Najwyżej postawiłbym wartościowe opracowanie pieśni Vl. Jakubenasa, który zdradza pewną rękę i znajomość faktury chóralnej.

W drugiej części usłyszeliśmy dwie kantaty z towarzyszeniem orkiestry S. Šimkusa: Garbei už lietuvos laisvę (na cześć wolności Litwy) oraz J. Karnavičiausa: Užugirio pasaka (Baśń Užugiris).

Obydwie kantaty oparte na motywach ludowych, zresztą bardzo przestylizowanych, wnoszą dużo wartościowych elementów muzycznych. Bardzo udanym nazwałbym wstęp instrumentalny w kantacie Karnavičiausa. Naogół obydwie kantaty tu i ówdzie eksperymentują z różnym szczęściem. Oczywiście, że eksperyment w zakresie wokalistyki chóralnej jest rzeczą bardzo trudną ale i uwodzącą zarazem. Prof. Martinonis prowadził obydwie kompozycje z wyczuciem ich stylu. Że orkiestra symfoniczna nie nadążała za jego wymaganiami i ustępowała poziomowi chóru, to wina tego leży w dezorganizacji życia muzycznego Wilna w ostatnich miesiącach.

Słyszeliśmy, że w najbliższych miesiącach odbędzie się dziesięć koncertów symfonicznych. Sądzę, że należy w tym wypadku zwrócić baczną uwagę na obecny stan orkiestry i poziom jej bardzo podnieść w górę. Wymaga tego przedewszystkiem interes samej muzyki.

Z okazji koncertu ostatniego poznaliśmy dźwięczny, mocny, opanowany i śliczny zarazem sopran artystki operowej p. Dagelytė-Valatkienė oraz miły w brzmieniu tenor p. St. Bacevičiusa. W kantacie Karnavičiausa deklamował z przejęciem partię mówioną p. Jokna, artysta dramatyczny teatru w Kownie. sł

KRONIKA

Styczeń 11 Czwartek	Dziś: Honoraty Jutro: Anastazji Wschód sł. — g. 7 m. 44 Zachód sł. — g. 3 m. 05

— **Tanie bilety autobusowe.** Zarząd miejski miasta Wilna zamierza wprowadzić specjalne tanie bilety autobusowe dla studentów, uczni, robotników, urzędników i t. p.

— **Walka z potajemnym gorzelnictwem.** Władze policyjne rozpoczęły ostrą walkę z potajemnymi gorzelniami. W wyniku tej działalności zatrzymano 50 właścicieli tajnych gorzelni. Wszyscy zostali aresztowani,

— **Niewygodne wejścia do autobusów.** Z Nowym Rokiem Wilno otrzymało nowe autobusy, większe i pojemniejsze od dotychczasowych wozów „Arbonu". Naogół są one wygodne, wejście jednak do nich pozostawia wiele do życzenia, szczególnie wiele trudności nastręcza wejście do autobusów dla ludzi starszych. Poprostu nie są oni w stanie sięgnąć nogą na wysokość umieszczonego stopnia.

Podobna historia miała miejsce również w swoim czasie z autobusami „Arbonu": mankament ten jednak szybko usunięto, dorabiając jeszcze jeden stopień. Należałoby to również uczynić i obecnie.

— **Pomoc Lekarska przy T. S. O. ul. Wielka 64** Od dnia 10 stycznia rozpoczyna pracę poradnia lekarska w zakresie wszystkich specjalności. Poradnia będzie czynna od godz. 9—18 bez przerwy. Warunki korzystania z pomocy lekarskiej podaje kancelaria poradni. Na żądanie lekarze odwiedzają chorych w domu. Dla niezamożnych przewiduje się daleko idące ulgi. Dla chorych bez wszelkich środków pomoc lekarska będzie bezpłatna.

Ks. Kazimierz Kucharski

— **Poszukiwani.** Centralny Bank Żydowski (Wielka 44) otrzymał ze Stanów Zjedn. pieniądze na nazwiska **Genowefy Miltkówny** — 146 litów (Ponarska 15 m. 2), oraz dla **Cecylii Bachutówny** (Bobrujska 8 m. 4) — 55 litów. Pod wskazanym adresem odbiorczynie obecnie nie mieszkają. Mogą one zgłosić się do banku po odbiór pieniędzy. (x).

— **Rejestracja uchodźców.** Komitet Pomocy Uchodźcom w Wilnie, zawiadamia wszystkich zarejestrowanych uchodźców, korzystających bezpośrednio ze świadczeń Komitetu, że **rejestracja policyjna** odbywa się codziennie (z wyjątkiem dni świątecznych) w lokalu K. P. U. Ofiarna 3, poczynając od godz. 15-ej.

— **Godziny otwarcia restauracji;** Zgodnie z obowiązującymi ustawami restauracje w m. Wilnie mogą być otwarte do godz. 22. Restauracje pragnące pracować dłużej winny uzyskać specjalne zezwolenie Min. Finansów. Po otrzymaniu takiego zezwolenia restauracje mogą być czynne do 4 godz. rano, po wykupieniu dodatkowego patentu na sprzedaż trunków alkoholowych. (N)

Poszukiwanie zaginionych

Włóczędzy z AKWW Edward Zieniewicz i Stefan Konopiński — szuka: Tabu — Włóczęga — Jarosław Mioduszewski. Ulbroka, Latvija.

Olszewska z Ostrołęki — szuka: Franciszek Szabunia, Rokiškis, Intern. Srovykla.

Rafał Czapski, of. mar. handl. powołany na ćwiczenia z Gdyni do Brześcia n/B — szuka: matka Emilia Czapska Wilno, Wiosenna nr. 1/5 m. 6.

Krewnych i znajomych — szuka: ppor. inż. Wilhelm Kossowski. Rokiškis Intern. Stovykla.

Barbara Gandelis, b. stud. U. J. — adres zgłosić się na: Zarzecze 5 m. 4.

Wiesław Pycz 19 PAL. — szuka: Maria Kirtiklisówna. Orzeszkowej 3—6.

Zygmunt Potok, urz. bankowy z W-wy, dr Emil Kamerman — szuka: dr V. Lazersonas, Kaunas, Vyduno al. 31.

Michalina, Julia i Czesław Damentko, zam. w Rembertowie, Bronisław Damentko, ostatnio zam. p. Legionowo kol. Kwietniówka oraz Ignacy Damentko, zam. ost. w Brześciu n/Bugiem — szuka: Eugenia Lemieszewska, p. Niemenczyn, wieś Strypuny.

Stanisław Arciszewski, który przebywał na kilka dni przed wybuchem wojny w Sokółce — poszukiwany przez znajomych w Paryżu. Zgłoszenia do Redakcji.

Zginął chłopak 15 letni **Adamek Wolszlegier**, blondyn, duże szare oczy, okrągła twarz, wysoki — był ostatnio w Bursie Akademickiej na Bouffałowej, wyszedł przed kilku dniami. Kto by o nim wiedział jest proszony o danie wiadomości do Kurjera dla Hel. Romer.

Pani, która informowała restaurację „Bristol" o Staszkiewiczu Bazylim, jak i osoby, które mogą o nim udzielić informacyj proszone są o zgłoszenie się: Kalwaryjska 55—27 do żony lub rest. „Bristol" p. Maj Jan.

Nowe nazwy ulic w Wilnie

Litewskie nazwy ulic w m. Wilnie zostały już ostatecznie ustalone. Będziemy je podawali stopniowo. Nazwy ulic od H do O. brzmią obecnie tak:

Ilinkis (b. Hojda). Vyš. Pijaus Žadeikos g-vė (b. Hak), Etmonu g. (b. Hetmańska). Olandų g. (b. Hlenderna), Bajorų g. (b. Horodelska). Skaisčioji g. (b. Hoża), Ribiškių g. (b. Hrybiszki), Ribiškių A g. (b. Hrybiszki A), Ribiškių B g. (b. Hrybiszki B), Ribiškių C g. (b. Hrybiszki C), Ribiškių D g. (Hrybiszki D), Ribiškių E g. (b. Hrybiszki E), Ribiškių F g. (b. Hrybiszki Wielkie).

Šv. Ignoto g. (b. sw. Ignacego), Imbarų g. (b. Imbary), Vykinto g. (b. Inflancka), Kaltanėnų g. (b. Inspektowa).

Šv. Jackaus g. (b. św. Jacka), Jogailos g. (b. Jagiellońska), Jokūbo Jasinskio g. (b. Jakóba Jasińskiego). Šv. Jakūbo g. (b. św. Jakóbska), Šv. Jono g. (b. św. Jańska), Šlaito g. (b. Jar), Onos Vytautienės g. (b. Jasna), Mėsinių g. (b. Jatkowa), Miežių g. (b. Jęczmienna), Elnių g. (b. Jelenia). Jeruzalės g. (b. Jerozolimska). Mažoji Jeruzalės g. (b. Jerozolimska Mała), Jeruzalės skg-vis (b. Jerozolimski z.), Šv. Jurgio g. (św. Jerski z.), Kūdrų g. (b. Jeziorna), Jėzuitų g. (b. Jezuicka).

Ančių g. (b. Kacza), Kalvarijų g. (b. Kalwaryjska), Akmenų g. (b. Kamienna), Kanauninkų g. (b. Kanoniczna). Patrankų g. (b. Kanonierska), Karaimų g. (b. Karaimska); Pakraščio g. (b. Karlsbadska), Erškėčių g. (b. Karna), Šatrijos g. (b. Karpacka), Kaštonų g. (b. Kasztanowa), Raitininkų g. (b. Kawaleryjska), Žvalgų g. (b. Kawalkada). Šv. Kazimiero g. (b. św. Kazimierza), Kėdainių g. (b. Kiejdański z.), Kauno g. (b. Kijowska), I Kauno prg-vis (b. Kijowski z. I). II Kauno prg-via (b. Kijowski z. II), Kijevo prg-vis (b. Kijowski z. III). Kirkuto g. (b. Kirkutowa), M. Aantokolskio g. (b. Juljana Klaczki), Klevų g. (b. Klonowa), Pintinių g. (b. Kobiałkowa). Kačių g. (b. Kocia). Geležinkelių g. (b. Kolejowa). II Naujamiesčio prg vis (b. Komendanski z.), Kaminkelis (b. Kominy droga). S. Konarskio g. (b. Konarskiego), Konduktorių g. (b. Konduktorska), Arklių g. (b. Końska), Aukštaičių g. (b. Kopanica). Nemančinės g. (b. Koszarowy z.), Būgos g. (b. Koszykowa), Bažnyčios g. (b. Kościelna), T. Kosciuškos g. (b. Tadeusza Kościuszki), Kalvių g. (b. Kowalski z.) Telšių g. (b. Kowieńska), Marcinkonių g. (b. Kowieński), Ožkų g. (b. Kozia), Ožių g. (b. Kozłowy z.), Krokuvos g. (b. Krakowska). Kraševskio g. (b. Kraszewskiego), Siuvėjų skg-vis (b. Krawiecki), Barboros Radvilaitės g. (b. Królewska), Trumpoji g. (b. Krótka); Juodvarnių g. (b. Krucza), Kruopų g. (b. Krupniczy z.), Krivių g. (b. Krzywa). Kreivoji g. (b. Brzywe Koło), Virėjų skg-vis (b. Kucharski z.) Pilkapių g. (b. Kurhany), Kuršių g. (b. Kurlandska). Raugyklos g. (b. Kwaszelna), Gėlių g. (q. Kwiatowa).

Savanorių al-ja (b. Legionowa), T. Narbuto g. (b. Lelewela), Eigulių g. (b. Leśniki) Vasaros g. (b. Letnia). Vasarinių g. (b. Letni z.), Lydos g. (b. Lidzki z.), Liepų g. (Lipowa), Liepkalnis (b. Lipowska), Liepkalnio prg-vis (b. Lipowska z.); Sukilėlių g. (b. Listopadowa). Literatų g. (b. Literacki), Traideno g. (b. Litewska), Lakūnų g. (b. Lotnicza). Kudirkos g. (b. Lubelska), Liejyklos g. (b. Ludwisarska); Lvovo g. (b. Lwowska). Alkūnė (b. Łokieć). Latakas (b. Łotuczek), Lūkiškių g. (b. Łukiska).

Mahometonų g. (b. Mahometańska), 16 Vasario g. (b. 3-go Maja). Makučių g. (b. Majowa), Aguonų g. (b. Makowa, Aviečių g. (b. Malinowa). Mažoji g. (b. Mała), Žirmūnų g. (b. Marcowa), Marijos Magdalenos g. (b. Marji Magdaleny). Kovo g. (b. Marsowa), Mečetės g. (b. Meczetowa), Maišiogalos g. (b. Mejszagolska), Rusų g. (b. Metropolitalna). Utenos g. (b. Mętna), Šv. Mykolo g. (b. Sw. Michalska z.), Gedimino g. (b. Adama Mickiewicza), Sv. Mikolojaus skg vis (b. Sw. Mikołaja). Malonioji g. (b. Miła), Išganytojo g. (b. Miłosierna), Minsko g. (b. Mińska), Adutiškio g. (b. Miodowa), Malūnų g. (b. Młynowa). Mielagenų g. (b. Mohylewska). Moniuškos g. (b. Moniuszki), Tumo Vaižganto g. (b. Montwiłłowska), Montvilo skg via (b. Montwiłłowski prz). Tilto g. (b. Mostowa). Marininkų g. (b. Murarski z.).

Žyglo g. (b. Nadleśna). Nočios g. (b. Nasza), Lentupio g. (b. Niecała), Lokių g. (b. Niedźwiedzia). Vokiečių g. (b. Niemiecka), Panevežio g. (b. Nieświeska), Nesvyčiaus skg-vis (b. Nieświeski z.), Šv. Nikodimo g. (b. Sw. Nikodema), Šaulių g. (b. Nowa Aleja). Žiežmarių g. (b. Nowe Żórawice), Naugarduko g. (b. Nowogródzka). I Naamiesčio prg-vis (b. I Nowomiejski z.). II Naujamiesčio prg-vis (b. II Nowomiejski z.), Naujininkų g. (b. Nowoświecka). I Naujininkų skg vis (b. Nowoświecki z. prawy), II Naujininkų skg-vis (b. Nowoświecki z. lewy), Mažasis Naujininkų skg-vis (b. Nowoświecki Mały).

Simano Daukanto g. (b. Objazdowa), Geležinio Vilko g. (b. Obozowa), Gurguolių g. (b. Obozowy), Apso g. (b. Odnoga), Aukų g. (b. Ofiarna), Sargybu g. (b. Oficerski z.), Kardo g. (b. Oficerski z. II), Oginskių g. (b. Ogińskiego), Širvintų g. (b. Ogórkowa), Daržų g. (b. Ogrodowa), Krevos g. (b. Olimpia), Šiltadaržio skg-vis (b. Oranżeryjny z.), Erelių g. (b. Orla), Riešutų g. (b. Orzechowa), Ožeškienės g. (b. Orzeszkowej), Aušros Vartų g. (b. Ostrobramska), Alšėnų g. (b. Oszmiańska), Ačmenos g. (b. Oszmiański z.).

Rozpowszechniajcie „Kurjer Wileński"

Rewja w „Lutni"

Program rewiowy teatru „Lutnia" nosi niewątpliwie wszystkie cechy inwencji artystycznej reżyserów Wyrwicza-Wichrowskiego i Wacława Julicza, którzy wspólnym wysiłkiem zmontowali to widowisko, jednakże ma wadę zasadniczą: jest mianowicie przeładowany składnikami, które swoją zbanalizowaną osnową i naiwnością formy podważają równowagę tonu zgrabnej naogół koncepcji rewii.

Słuchacz prowadzony dowcipną i żywo skonstruowaną perswazją conferenciera p. Wyrwicza bawi się wybornie i pęcznieje od śmiechu, w pewnym jednak momencie następuje załamanie się intensywności dalszego reagowania na obfitość zdarzeń scenicznych. wesołość widza zaczyna prawie przygasać, nadmiar zastrzyków barwnej mikstury śpiewu, satyry, groteski, muzyki, tańca i interesującej dekoracyjności tła (art. mal. Edward Grajewski). sprowadza nieomal likwidację nastroju. nawet opadnięcie temperatury współżycia rozgrzanej widowni ze sceną.

Na tej odpływającej fali chłonności dalszych wrażeń zastaje widownię obezwładnioną zbyt silnym narkotykiem wdzięku i szerokiego gestu artystycznego Halmirskiej, Dembowskiego, Wyrwicza, Szczawińskiego, Piaseckiej, Rychtera, Iżykowskiego. Ciesielskiego i Martówny (wybitnie interesująco opracowany „Pająk") kapitalny „Wodzirej" Ludwika Sempolińskiego.

Ukazanie się tego atrakcyjnego komika, który też w „Madame Pompadour" święcił swój dobrze zasłużony sukces, wznieca poprostu pożar entuzjazmu na widowni. Nic dziwnego zresztą.

Sempoliński daje w swoim „Wodzireju" na kanwie nie wiele mówiącego pomysłu autorskiego własną inscenizację, która zaleca się nietylko parodystyczną linią przetransponowanej na scenę sylwetki ze znanych rysunków Kostrzewskiego, ale zdumiewa barwą niepospolitych niuansów aktorskich i rozmaitem stylizowanych, zabawnych kontrapunktów sytuacyjnych.

Kto patrzy na plastykę i brawurę typu stworzonego przez Sempolińskiego, ulega mimowoli sugestii, że ma przed sobą salę balową i falujacy tłum uczestników balu, choć Sempoliński na scenie jest sam. Ten wodzirej, to naprawdę majstersztyk bez konkurencji. (*om*)

TEATR I MUZYKA

Teatr Miejski na Pohulance

Dziś, w czwartek 11 stycznia o godz. 19-tej „DOBRA WRÓŻKA.

Jutro, w piątek 12 i w sobotę dn. 13 bm. występ Teatru Kowieńskiego.

JUBILEUSZ LEONA WOŁŁEJKI w Teatrze Pohulance. Nestor sceny polskiej i ulubieniec publiczności wileńskiej LEON WOŁŁEJKO obchodzić będzie w dniu 14 stycznia br. (w niedzielę. — nie zaś, jak poprzednio było podane, w sobotę dn. 13) jubileusz 30-lecia pracy scenicznej. W dniu tym odegrana zostanie znakomita komedia Al. hr. Fredry „ZEMSTA".

Teatr muzyczny „Lutnia"

Dziś, o godz. 6.30 grana będzie w dalszym ciągu pełna humoru, dowcipu i werwy świetna rewia w 17-tu obrazach „SZUKAMY AMATORÓW".

Najbliższa premiera „Gri-Gri"

Najbliższą premierą będzie egzotyczna operetka „GRI GRI".

Teatr Rewia „Światowid"

Dziś i dni następnych w dalszym ciągu przebojowa rewia „WAŃKI-WSTAŃKI z M. Żejmówną i chórem Artemienki, reż. A. Jaksztas. (Wstęp dozwolony tylko osobom od lat 18).

Teatr „Niebieski Pajacyk"

Mickiewicza 9

W niedzielę 14 stycznia o godz. 14-tej po poł. grana będzie po raz ostatni śliczna bajka p. t. „JAŚ i MAŁGOSIA". Ceny zniżone od 25 centów do 1 lita. Bilety już są do nabycia w kasie teatru Mickiewicza 9.

Praca

Nauczyciel szuka korepetycyj, wyjedzie. Kaniok, Żeligowskiego 1—18

Potrzebny robotnik-rolnik w wieku lat 18—45. Dowiedzieć się pod adresem: Lapės, Lepšiškiu km., Zvolinskis Jonas

Potrzebne do majątku na Żmudzi: 1) **Gospodyni-kucharka** z praktyką, w średnim wieku, energiczna. znająca się na kuchni, robieniu zapasów. Nadzór kur i nierogacizny. Wynagrodzenie: 480 litów rocznie. 2) **Pokojowa - Praczka.** Pensja: 300 litów rocznie. Pożądane rekomendacje. Paštas: Židikai tel. 2. Sugaudžių dv. Inż. W. Sadowski.

Poszukuję tkaczki drzewne z własnymi warsztatami manilla lub kolorowemi. Zgłoszenia: Zawadzki, Antokolska 14/4 od 15—17-ej.

Potrzebny robotnik rolnik od 18 do 50 lat samotny, adres w Redakcji.

Matrymonialne

Kulturalne, dyskretne pośrednictwo matrymonialne i towarzyskie. Listy z załączeniem znaczka na odpowiedź: Wilno 1, skrzynka pocztowa 262.

RADIO

CZWARTEK, dnia 11 stycznia

Wilno

6.30—7.30 — Z Kowna. 12.00—12.15 — Z Kowna. 15.00 — Z Kowna. 15.40 — Wiadomości wileńskie. 15.50 — Wiadomości po polsku. 16.05 — Muzyka. 16.45 — Z Kowna. 17.45 — Ochrona pracy (po polsku). 18.00 — Muzyka. 18.30 — Wiadomości wileńskie. 18.40 — Wiadomości po polsku. 19.00 — Z Kowna. 19.15 Rozmaitości muzyczne. 19.30 — Informacje po żydowsku. 19.45 — Muzyka. 20.00—22.00 Z Kowna.

Kowno

6.30 — Modlitwa, czas. 6.35 — Wiadomości, stan pogody. 6.50—7.30 — Muzyka poranna. 12.00—12.15 — Czas, wiadomości, stan pogody. 15.00 — Muzyka południowa. 15.30—15.40 — Wiadomości. 16.05 — Z Wilna. 16.45 — Dla szkoły i rodziny wygł. P. Venclova. 17.05 — Gra mała orkiestra pod dyr. M. Hofmekleris. bierze udział art. Państw. Teatru solistka J. Augaityte. 17.45 — Skrzynka radiowa. 18.00 — Z Wilna. 18.40 — Przegląd dnia. 19.00— Czas, wiadomości, stan pogody, program na jutro. 19.30 — Muzyka litewska. 19.45 — Walczmy z chuligastwem. 20.00 — Koncert symfoniczny. Gra orkiest. Państw. Radia. W przerwie 20.30—20.45 — Śpiewa solistka Państw. Opery: 1. Zakwitła jabłoń w sadzie. 2. Oj, dola moja. 3. Rośnie oczulek. 4. Jechałem dzień. 21.15 — Przegląd ekonomiczny, wygł. A. Vabalas. 21.25 — Muzyka skandynawska. 21.50—22.00— Wiadomości.

Nauka i wychowanie

Nauczyciel dyplomowany przygotowuje do gimnazjum, przechodzi kurs gimnazjalny. Informacje: od 12 do 13 — Gdańska 6 m 5, od godz. 18 do 19 — Połocka 9 m. 8.

Lokale

Lokal 10—15 pokoi poszukiwany od zaraz. Oferty: Biuro J. Karlin, Niemiecka 35.

Do wynajęcia mieszkania od 5—7 pokoi odpowiednie również na biura w centrum. Mickiewicza 7.

Francuskiego udzielę za ciepły pokój, obiady. Zgłoszenia: Redakcja pod „Paryżanka".

Pokój biurowy do wynajęcia — Trocka 11 m. 7.

Różne

Zdjęcia do paszportów u J. BUŁHAKA, Orzeszkowej 3.

Kursy pisania na maszynie oraz języka litewskiego. Przyjmuje się przepisywanie i wypełnianie blankietów. Mickiewicza 22

Tłumaczenia na język litewski, oraz wszelkie podania załatwia biuro „Pigus Patarnavimas", Wilno, ul. św. Filipa 1—20 (w pobliżu kościoła św. Jakuba).

Interes poszukuje wspólnika, chętniej wspólniczkę. Kalwaryjska 9—1.

Skradziono książeczkę wojskową Nr 29/34—P.K.U. m. Wilno na imię Feliksa Łobienia.

Lekarze

Doktor medycyny
Gustaw Markiewicz
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Ul. Gedymina 5 m. 9, tel. 6-53
od godz. 9 do 1 i od 4 do 8.

Dr. Zeldowiczowa
Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narządów moczowych,
przyjmuje od godz. 12—2 i 4—7,
Wileńska 28 m. 3, tel. 2-77

Dr. Janina Jurczenkowa
chor. skórne, weneryczne i kobiece
od 5—7 wiecz. Tel. 18-06 Jagiellońska 16

Dr. med. L. Sztejnhauer
skórne i weneryczne
Zamkowa 18 (róg św. Michalskie)
Tel. 25-25. Przyjm. 12—2 i 4—8.

Akuszerki

AKUSZERKA
Maria Laknerowa
przyjmuje od 9 do 7 w.
ul. Jasińskiego 1-a m 3
róg 3-go Maja obok Sądu

Akuszerka Śmiałowska
oraz Gabinet Kosmetyczny,
Ceny przystępne.
ul. Zamkowa 26 m. 6.

Sprzedaż i Kupno

Do sprzedania kilimy, dywany perskie i meble. Słowackiego 16—5. Godz. 11—12 i 16—17.

Fortepian (koncertowy, krótki krzyżowy, firmowy), jadalnia dębowa (stół, fotele, kredens), sypialnia orzechowa (łóżka, szafy, toaleta), lustro, żyrandole elektryczne, dywany, kilimy i t. p. przedmioty z powodu wyjazdu do sprzedania — Wielka 21—7, godz. 16—18

Kredens piękny, stylowy: oryginalny zakopiański z jesionu. Nieużywany. Do sprzedania tanio. Wielka 21—7, godz. 16—18.

Kupię dom w Wilnie. Szydłowski, Mickiewicza 4—9 w godz. 10—13.

Sprzedam futro nowe karakułowe z kołnierzem ze srebrnych lisów. Jagiellońska 5 m. 8. od 12 do 2.

Sprzedam tanio dom niezburzony względnie sumę hipoteczną w Warszawie. Zgłoszenia, Kwaszelnia 17 6.

Kupię okazyjnie 13 m² linoleum. Oferty do administracji pod „13".

Sprzedam pianino z całkowitym urządzeniem, ul Sawicz 12.

Okazyjnie sprzedam nowe palto z kołnierzem fokowym. Wielka 33 m. 30.

Kupię gabinet dentystyczny. Komplet lub pojedyńczo. Oferty z podaniem cen oraz rodzaju i firmy narzędzi przesyłać pod adresem: Kaunas, Būgos 28. Br. Kasakaitis.

Radio 3 lampowe sprzedam niedrogo. Popławska 16-a Sklep.

Sprzedam Restaurację z całkowitym urządzeniem zauł. Szwarcowy 5—19. A. Połoński.

Ofiary

Zamiast kwiatów na trumnę śp. brata i wuja Alfonsa Legranda na biednych T-wa Świętego Wincentego á Paulo Konferencji Panów Miłosierdzia — składa 15 litów rodzina Tarasiewiczów.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia tekstowe za 1 mm 75 cnt, za tekstem 60 cnt. Drobne 20 cnt za słowo. Kronika redakcyjna i komunikaty Lt 1.— za wiersz jednoszpaltowy Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50% drożej. Układ ogłoszeń 5-cio łamowy. Za treść ogłoszeń i termin ich druku Administracja nie odpowiada.

Leidėjas: Vytautas Stanievičus. Redaktorius: Vytautas Kiškis.
Wydawca: Witold Staniewicz Redaktor: Witold Kiszkis.
Spaustuvė „Zničius", Vysk. Matulevičiaus g-vė 4. Tel. 3-40.
Drukarnia „Znicz", ul. Biskupa Matulewicza 4. Tel. 3-40.